

Kasvun ja oppimisen lautakunta

Aika 08.08.2024 klo 16:00 - 16:37

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone

Käsitellyt asiat

	Otsikko	Sivu
§ 136	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 137	Pöytäkirjantarkastajat	5
§ 138	Palveluverkko	6
§ 139	Ajankohtaiset asiat	27
§ 140	Seuraava kokous	28

Kasvun ja oppimisen lautakunta

Aika 08.08.2024 klo 16:00 - 16:37

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Lönnfors Hanna Bergström Ilpo Ijäs Seppo Kivineva Sanna Lökfors Oscar Lönnroth Malin Martin Tuula Orava Hilikka-Leena Tanska Juho von Veh Nikolai	puheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen	
Poissa	Korpi Marianne Wiitakorpi Jorma Uski Nina Pitkäniemi Jani Flykt Otto		
Muu	Gustafsson Sari Kettunen Jari Lindström Rikard Nyberg Leila Tuominen Mervi Forsberg Erja	sivistysjohtaja, esittelijä perusopetus- ja lukiokoulutusjohtaja perusopetus- ja lukiokoulutusjohtaja varhaiskasvatusjohtaja hallintopäällikkö sihteeri	

Allekirjoitukset

*Tämä pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu*Hanna Lönnfors
puheenjohtajaErja Forsberg
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

§ 136 - 140

Pöytäkirjan tarkastus

Seppo Ijäs

Tuula Martin

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu tiistai 20. elokuuta 2024

Kasvun ja oppimisen lautakunta 8-8-2024 Pöytäkirja.pdf
11771170.pdf
 SHA-256: 00581021107781620108301c8202170760e
 417d24e7492063e74ca925e95570172375d826369
 e59e0e25795e23c14220ee2c2e15916219387393

Nämnden för växande och lärande 8-8-2024 Pöytäkirja.pdf
1230170.pdf
 SHA-256: 4433a10404eaa2c020086637026ee810f20e
 e0d1011026e70cc09477153915a96bf05e91706ca489
 8cc1052025af70c30e52a01a2308a3e6773a2078339

Allekirjoitukset

- 8.8.2024 21.11.09 (CET)

Hanna Lönnfors

Allekirjoituks eID: 88 (Finnish Trust Network)
- 8.8.2024 16.15.31 (CET)

Erja Annikki Forsberg

Allekirjoituks eID: 88 (Finnish Trust Network)
- 20.8.2024 11.01.33 (CET)

Seppo Antero Ijäs

Allekirjoituks eID: 88 (Finnish Trust Network)
- 12.8.2024 17.59.55 (CET)

Tuula Maria Martin

Allekirjoituks eID: 88 (Finnish Trust Network)

Allekirjoituksen on sertifioinut Assently

Kasvun ja oppimisen lautakunta 8 8 2024 Pöytäkirja

Tämän dokumentin allekirjoitus on luotettava ja varmennettu Assentlyn avulla. Voit tarkistaa tämän sivun käyttäen
 https://app.assently.com/tarkista/verifi
 SHA-256
 01702c54671190e8045ef808761219331e970e0211e039e0d98e045a109500e1124930c50e3e673e7f110ed510f0cc2514866d4240a37592d04
 e8

Tästä lisätiivistystä

Tämä dokumentti on allekirjoitettu Assentlyn avulla. Sitä koskeva lisätieto on saatavilla Assentlyn verkkosivustolla. Suojattu tieto
 sähköisellä allekirjoituksella on luotettava ja varmennettu Assentlyn avulla. Voit tarkistaa tämän sivun käyttäen
 https://app.assently.com/tarkista/verifi

Assently AB, Örgrygatan 25, 413 45 Göteborg, Sweden
 Assently AB, (Finland) Örgrygatan 25, 111 00 Tuusula

Kasvun ja oppimisen
lautakunta

§ 136

08.08.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kasvun ja oppimisen lautakunta 08.08.2024 § 136

Sivistysjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kasvun ja oppimisen
lautakunta

§ 137

08.08.2024

Pöytäkirjantarkastajat

Kasvun ja oppimisen lautakunta 08.08.2024 § 137

Sivistysjohtaja

Kasvun ja oppimisen lautakunta valitsee Seppo Ijäksen ja
Tuula Martinin pöytäkirjantarkastajiksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta valitsi Seppo Ijäksen ja
Tuula Martinin pöytäkirjantarkastajiksi.

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Palveluverkko

Kaupunginhallitus 06.02.2024 § 47

Valmistelu ja lisätiedot
sivistysjohtaja Sari Gustafsson, kaupunkikehitysjohtaja Dan Mollgren, toimitilajohtaja Mikko Silvast ja rahoitusjohtaja Henrik Rainio, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Taustaa

Porvoon kaupungin strategiassa on neljä talouskasvua täydentävää tavoitetta: suosituin kotikaupunki, paras arkenakin, kaupunkielämän sykettä ja ilmastotekojen kaupunki. Laadukas koulutus ja varhaiskasvatus luovat edellytyksiä kasvulle, hyvinvoinnille, osallistumiselle sekä kaupungin kilpailukyvyille. Viimeisten 12 vuoden aikana uusiin päiväkotij- ja koulurakennuksiin on investoitu yli 200 miljoonaa euroa. Porvoo panostaa saavuttaakseen ehyen oppimisen polun lapsuudesta vanhuuteen. Lasten ja nuorten ehyt kasvun polku sisältää varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen sekä toisen asteen koulutuksen järjestämisen, siirtymät näiden välillä huomioiden.

Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat vääjäämättä toiminnan järjestämiseen. Väestöennusteiden mukaan lasten määrä tulee myös Porvoossa laskemaan pitkällä aikavälillä vuoteen 2040 mennessä jopa 11,3 %. On kuitenkin huomioitava, että vaikka varhaiskasvatustikäisten sekä esiopetusikäisten määrä vähenee, palveluihin osallistumisprosentti kasvaa nyt ja edelleen joitain vuosia.

Kaupungin kasvutavoite on strategiassa kirjattu 70 000 asukkaaseen vuoteen 2040 mennessä. Vuonna 2022 kasvu oli kuitenkin vain 0,2 %. Muuttoliikkeestä ja kasvusta huolimatta lasten määrä kasvaa vain vähän valtakunnallisen syntyvyyden laskun myötä. Asiakkuuksien vähentyessä palveluverkkoa on uudistettava, jotta pystytään tuottamaan entistä paremmin laadukkaita palveluita kustannustehokkaasti. Lapsimäärän lasku ennusteiden mukaisesti merkitsee valtionosuuksien laskua noin 5-6 miljoonaa euroa kasvun ja oppimisen käyttötaloudessa vuoteen 2040 mennessä nykytasolla, koska valtionosuudet määräytyvät palveluiden piirissä olevan lapsimäärän mukaan.

Tavoitteet palveluverkolle

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Taloustilanteen vuoksi on ennakoitava tulevaa ja noudatettava toimialakohtaisesti laadittavia talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelmia. Porvoon kaupungin talousarviossa 2024 on päätetty, että laaditaan kasvun ja oppimisen toimialan palveluverkkoselvitys (koulut ja päiväkodit) ja tulevaisuuden suunnitelma vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on, että palvelutarpeiden ja palvelutarjonnan muutokset tunnistetaan aiempaa varhemmin ja niihin reagoidaan ennakoivasti myös palveluverkon osalta. Palveluverkkosuunnittelussa huomioidaan lisäksi nykyistä paremmin maankäytön suunnittelun vaikutukset palveluihin ja rakennusten osalta peruskorjaus- ja uudisinvestointitarpeet.

Palveluverkkosuunnittelun pohjana on strategiset periaatteet ja linjaukset, joilla saadaan luotua pysyvä, monipuolisesti ja pitkäjänteisesti käytettävä malli. Saavuttaakseen maksimaalisen hyödyn ja synergian, osallistuu Porvoon kaupungin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys ja -suunnitelmatyöhön monialaisesti kolme toimialaa: kasvu ja oppiminen, kaupunkikehitys ja toimitilapalvelut. Myös työn kustannukset jaetaan työhön osallistuvien kesken kolmeen osaan.

Palveluverkon periaatteet

Palveluverkon periaatteet kuvastavat arvopohjaa, toteuttavat lakisääteistä normiohjausta ja ovat osa palvelutason määrittelyä. Periaatteet ovat yhteensopivia kaupungin muiden toimijoiden asettamien tavoitteiden ja periaatteiden kanssa. Tavoitteena on luoda linjaukset, joiden avulla laaditaan kasvun ja oppimisen palveluiden palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma. Päämääränä on lasten ja nuorten oppiminen ja hyvinvointi.

Periaate 1. Kasvu ja oppiminen ovat toiminnan keskiössä

Suunnitelmallisella palveluverkon suunnittelulla ja joustavalla aluejaolla ehkäistään alueellista eriytymistä. Laadukkaat varhaiskasvatus-, esiopetus ja perusopetuspalvelut turvataan kaikille lapsille. Tavoitteena on luoda lasten tarpeisiin vastaava palveluverkko, jossa varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelujen järjestämisen käyttötaloudesta vähintään puolet kohdistuu ydintehtävän toteuttamiseen eli kasvun, opetuksen ja tuen henkilöstömenoihin. Palveluverkkosuunnitelma tukee näin myös henkilöstön saatavuutta.

Periaate 2. Palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvu- ja opinpolun muodostumista

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Opinpolun ennakointi mahdollistaa ehyen kasvupolun, jolloin lapsen opinpolkua ja opinpolun aikaisia siirtymiä voidaan huomioida lapsilähtöisesti maantieteellisen palvelualueen sisällä. Esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen voi mahdollisuuksien mukaan järjestää koulujen tiloissa ja palvelualueet ovat oppilaaksiottoalueita laajempia. Sidosryhmien kanssa tehtävällä yhteistyöllä voidaan vaikuttaa palvelukokonaisuuteen. Huomioitava on mm joukkoliikennetkaisu, tarpeiden mukainen kaavoitus sekä rakentamishankkeiden rytmitys.

Periaate 3. Palveluverkko muodostuu toimivista ja taloudellisista yksiköistä

Lasten määrän ennusteiden mukaisesta laskusta huolimatta koulutuksen järjestäjän on tarjottava kuntalaisille pedagogisesti laadukasta palvelua. Tämä on mahdollista tilojen tarkoituksenmukaisella, taloudellisella ja tehokkaalla käytöllä. Palveluverkkoselvityksen tavoitteena on siirtyä pysyviin tila- ja sijaintitarkaisuihin, jossa oppilaaksiottokriteerit ja palveluverkonlinjaukset synkronisoidaan. Tilat suunnitellaan muuntojoustaviksi. Oppilaaksiottokriteerien ja palveluverkkosuunnittelun linjaukset synkronoidaan keskenään toimiviksi.

Periaate 4. Palveluverkon suunnittelu perustuu tietoon

Palveluverkon suunnittelun lähtökohtana ovat tulevat lapsi- ja esi- sekä perusopetuksen oppilasmäärät ja -ennusteet. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan ennalta sovittua aluejakoa ja lähtötietoja käyttäen. Palveluverkkosuunnittelu perustuu monitahoarviointiin, jota tehdään yhteistyönä kasvun ja oppimisen toimialan, toimitilapalvelujen ja maankäytön suunnittelun, kehitysyksikön ja rahoitusjohdon kesken.

Periaate 5. Suomen- ja ruotsinkielisten/kieliryhmien palvelujen suunnittelussa yhtenevät perusteet

Palveluverkkosuunnittelu aloitetaan nykytilakuvauksella, joka sisältää väestörakenteen ja kehityksen tarkastelun, nykyisen palveluverkon kuvauksen, kaupunkitasoiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, yksikkökohtaiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, kaupunki- ja yksikkökohtaiset taloustarkastelut sekä tilojen laajuus ja rakennusten kuntotiedot. Tulkinnoissa huomioidaan mm. haja-asutusalueiden sivistyskeskustehtävä, saaristoalue, kaksikielisyys ja alueen maahanmuuttajaväestön osuus.

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Palveluverkko suhteutetaan toimintaympäristön muutoksiin, kuten väestömuutoksiin, lainsäädännöllisiin muutoksiin, palvelutarpeiden ja järjestämisen ennakointiin, rahoitus- ja kustannusmuutoksiin sekä peruskorjaus- ja uudisrakennustarpeisiin. Palveluverkon suunnittelun periaatteista voidaan johtaa selvitys- ja suunnitteluvaiheessa erillisiä tarkempia kriteerejä, mutta niiden muotoiluun ja raamittamiseen tarvitaan periaatteet taustalle. Tietopohja on periaatteissa määritetty samalla tavalla.

Palveluverkkoselvityksen laatimisen jälkeen laaditaan palveluverkkosuunnitelma, joka sisältää mahdollisia skenaarioita ja/tai vaihtoehtoja tulevaisuuden palveluverkosta ja sen palvelutasosta. Palveluverkkosuunnitelma sisältää ehdotuksen kummankin kieliryhmän osalta palveluverkkoon tehtävistä muutoksista, päiväkotien ja koulujen sijainneista sekä päiväkoti- ja koulurakennuksiin kohdistuvista toimenpiteistä.

Tarkemmat kuvaukset palveluverkkosuunnitelman eri periaatteista FCG:n liitteestä Porvoon palveluverkkosuunnittelun periaatteet

Prosessi ja projektin kesto

Prosessi on käynnistetty määrittelemällä palveluverkon periaatteita ja kilpailutuksella loppuvuodesta 2023. Periaatteiden hyväksymisen jälkeen on selvityksen vuoro ja sen hyväksyminen. Tämän jälkeen laaditaan suunnitelma, joka hyväksytään loppuvuoden 2024 aikana. Tavoitteena on synkronoida suunnitelma talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelmaan sekä talousarvioon 2025 suunnitteluvuosineen. Varsinaiset toimeenpanopäätökset palveluverkosta tehdään kevään- syksyn 2025 seuraavan valtuustokauden aikana.

Tarkempi prosessikuvaus yhteensovittavasta päätöksenteosta 2023–2025 lautakunnissa, kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa on esitelty liitteessä 1, Palveluverkon periaatteet ja prosessi.

Projektiryhmän kokoonpano

Kasvu ja oppiminen:

Sivistysjohtaja Sari Gustafsson, varhaiskasvatusjohtaja Leila Nyberg, perusopetus – ja lukiokoulutusjohtajat Jari Kettunen ja Rikard Lindström, hallintopäällikkö Mervi Tuominen, suunnittelija Linda Karlsson

Kaupunkikehitys:

Kaupunkikehitysjohtaja Dan Mollgren, yleiskaavapäällikkö Maija-Riitta Kontio

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Toimitilapalvelut:

Toimitilajohtaja Mikko Silvast, kaupunginarkkitehti Markku Partanen, rakennuttajapäällikkö Tommi Mikkeli

Talous- ja rahoitus:

Rahoitusjohtaja Henrik Rainio, controller Sari Klenberg

Kehitys ja digitalisaatio:

Kehitysjohtaja Charlotta Grönqvist, kehityspäällikkö Mervi Makkonen

Hankkeen ohjaus

Palveluverkkohanketta ohjaa kaupunginhallitus.

Seuraavat vaiheet

Palveluverkon selvitys aloitetaan kilpailutuksen jälkeen helmikuussa 2024 nykytilan kuvauksella. Periaatteiden käsittelemisen jälkeen helmikuussa 2024 kokouspykälä siirtyy kasvun ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikehityslautakuntaan lausuntoja varten, jonka jälkeen pykälä taas palautuu kaupunginhallitukselle päätettäväksi ja hyväksyttäväksi. Myös toimitilapalvelut ja rahoitusjohto voivat täydentää omia lausuntoja. Kasvun ja oppimisen koulutusjaostot voivat aikataulujensa puitteissa antaa lausuntonsa kasvun ja oppimisen lautakunnan käyttöön.

Käytettävät lähdeaineistot ja raportit

Palveluverkon periaatteet ja prosessi, käyty läpi iltakoulussa 13.12.2023 ja löytyy valtuutettujen sähköisestä kokouksesta, tiedostojen alta.

Liite 1 Palveluverkon periaatteet

Liite 2 Porvoon palveluverkkosuunnittelun periaatteet (FCG)

Liite 3 Palveluverkkoselvitys ja -suunnittelu (Plandisc)

<https://create.plandisc.com/0ZnOL9w>

Liite 4 Väestönmuutoksen vaikutukset varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen järjestämiseen (OKM)

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165280/OKM_2023_52.pdf?sequence=1&isAllowed=y

vt. Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus lähettää esityksen mukaiset periaatteet lausunnoille kasvun ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikehityslautakuntaan, konsernipalveluita eväsetään täydentämään esitystä toimitilojen sekä rahoituksen osalta helmikuun aikana. Lausuntojen pohjalta kaupunginhallitus tekee päätöksen periaatteista 11.3.2024.

Päätös

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti lähettää palveluverkon periaatteet lausunnoille kasvun ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikehityslautakuntaan. Konsernipalveluita evästettiin täydentämään esitystä toimitilojen sekä rahoituksen osalta. Lautakuntia pyydetään antamaan lausuntonsa helmikuun aikana. Lausuntojen pohjalta kaupunginhallitus tekee päätöksen periaatteista 11.3.2024.

Kaupunginhallitus kehotti jatkovalmistelussa myös selvittämään, mitä toimenpiteitä ja resursseja nykyisen sivistysverkon ylläpitäminen palvelukylissä edellyttää. Tämän perusvaihtoehdon selvittäminen osana sivistysverkkoselvitystä on tärkeää, jottei selvityksen uskottavuus joudu kyseenalaiseksi, kun päätöksenteko tulee ajankohtaiseksi.

Kaupunginhallitus 08.04.2024 § 112

Kaupunginhallitus on saanut palveluverkon periaatteista lausunnot kasvun ja oppimisen lautakunnalta sekä kaupunkikehityslautakunnalta.

Kasvun ja oppimisen lautakunnan lausunnossa kiinnitetään muun muassa huomiota, että prosessin aikajanasta ja järjestyksestä on pidettävä kiinni. Lautakunta ja jaostot haluavat prosessin aikana tietoja edistymisestä ja toivovat, että heiltä pyydetään lausuntoja. Prosessi on moniulotteinen ja monialainen, joka tulee huomioida sekä suunnittelussa että päätöksenteossa. Porvoo on maantieteellisesti haastava kaupunki eikä laskennallisesti voida yksiselitteisesti huomioida esim. äidinkieltä, oppilasmäärää tai ryhmäkokoja. Perusskenaario on selvitysvaiheessa nykytilan kuvaus.

Kaupunkikehityslautakunnan lausunnossa todetaan, että palveluverkon periaatteet on selkeästi määritelty ja ne muodostavat hyvän pohjan, joiden avulla edetään kasvun ja oppimisen palveluiden palveluverkkoselvityksen ja suunnitelman laatimiseen. Koko prosessi on jaettu johdonmukaisesti eteneviin vaiheisiin, joka auttaa tulevan palveluverkon määrittelyssä ja tarvittavista toimenpiteistä. Lisäksi lausunnossa korostetaan, että lasten ja nuorten sekä vanhempien näkökulmasta hyvä asuinympäristö on moniulotteinen kokonaisuus, joka koostuu useista toisiinsa liittyvistä ominaisuuksista. Koulut ja päiväkodit sekä hyvät kulkuyhteydet mukaan lukien joukkoliikenne liittyvät olennaisesti hyvän asuinympäristön kokemukseen.

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Kaupunginhallitus toteaa lautakuntien lausuntojen olevan pääosin hyvin toteutettavissa ja tukevan perusteellista selvitys- ja suunnitteluvaihetta. Tällä hetkellä päätöksessä olevat periaatteet on tehty seuraavan vaiheen suunnittelulle ja varmistamaan monitahoista ja ennakkoluulotonta arviointia ja viitekehystä. Etukäteen ei suljeta suunnittelusta pois tiettyjä vaihtoehtoja. Skenaariot tulevat suunnitteluvaiheessa sisältämään eri kriteerejä, joissa eri asioita voidaan arvioida ja painottaa. Myös nykytila arvioidaan jo selvitysvaiheessa perusskenaariona. Kaikissa suunnitelman skenaariovaihtoehdoissa noudatetaan luonnollisesti voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Lautakuntien lausunnoista ei noussut esiin seikkoja, joiden perusteella luonnosta palveluverkon periaatteiksi tulisi muuttaa. Näin ollen kaupunginhallitus vahvistaa liitteenä olevat periaatteet, joiden pohjalta tullaan laatimaan kasvun ja oppimisen palveluiden palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma.

Lautakuntia pidetään asian edistymisen osalta ajan tasalla ja tiedotetaan prosessin etenemisestä lautakuntien kokousten yhteydessä. On tärkeää, että aikataulu pysyy, jotta palveluverkon potentiaali saadaan synkronoitua osaksi talouden ja tuottavuuden tasapainottamisohjelmaa.

Liitteet

Palveluverkon periaatteet

Palveluverkkosuunnitelu periaatteet (FCG)

Palveluverkkoselvitys ja -suunnitelu (Plandisc)

Väestömuutoksen vaikutukset varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen järjestämiseen (OKM)

Kasvun ja oppimisen lautakunta 29.02.2024 Lausunto

Kaupunkikehityslautakunta 13.02.2024 Lausunto

Suomenkielinen koulutusjaosto 27.02.2024 Lausunto

Svenskspråkiga utbildningssektionen 27.02.2024 Åsikt

vt. Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä seuraavat periaatteet, joiden avulla laaditaan kasvun ja oppimisen palveluiden palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma.

Periaate 1. Kasvu ja oppiminen ovat toiminnan keskiössä.

Suunnitelmallisella palveluverkon suunnittelulla ja joustavalla aluejaolla ehkäistään alueellista eriytymistä. Laadukkaat

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

varhaiskasvatus-, esiopetus ja perusopetuspalvelut turvataan kaikille lapsille. Tavoitteena on luoda lasten tarpeisiin vastaava palveluverkko, jossa varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelujen järjestämisen käyttötaloudesta vähintään puolet kohdistuu ydintehtävän toteuttamiseen eli kasvun, opetuksen ja tuen henkilöstömenoihin. Palveluverkkosuunnitelma tukee näin myös henkilöstön saatavuutta.

Periaate 2. Palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvu- ja opinpolun muodostumista.

Opinpolun ennakointi mahdollistaa ehyen kasvupolun, jolloin lapsen opinpolkua ja opinpolun aikaisia siirtymiä voidaan huomioida lapsilähtöisesti maantieteellisen palvelualueen sisällä. Esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen voi mahdollisuuksien mukaan järjestää koulujen tiloissa ja palvelualueet ovat oppilaaksiottoalueita laajempia. Sidosryhmien kanssa tehtävällä yhteistyöllä voidaan vaikuttaa palvelukokonaisuuteen. Huomioitava on mm joukkoliikennematkaiset, tarpeiden mukainen kaavoitus sekä rakentamishankkeiden rytmitys.

Periaate 3. Palveluverkko muodostuu toimivista ja taloudellisista yksiköistä.

Lasten määrän ennusteiden mukaisesta laskusta huolimatta koulutuksen järjestäjän on tarjottava kuntalaisille pedagogisesti laadukasta palvelua. Tämä on mahdollista tilojen tarkoituksenmukaisella, taloudellisella ja tehokkaalla käytöllä. Palveluverkkoselvityksen tavoitteena on siirtyä pysyviin tila- ja sijaintiratkaisuihin, jossa oppilaaksiottokriteerit ja palveluverkonlinjaukset synkronisoidaan. Tilat suunnitellaan muuntojoustaviksi. Oppilaaksiottokriteerien ja palveluverkkosuunnittelun linjaukset synkronoidaan keskenään toimiviksi.

Periaate 4. Palveluverkon suunnittelu perustuu tietoon.

Palveluverkon suunnittelun lähtökohtana ovat tulevat lapsi- ja esi- sekä perusopetuksen oppilasmäärät ja -ennusteet. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan ennalta sovittua aluejakoa ja lähtötietoja käyttäen. Palveluverkkosuunnittelu perustuu monitahoarviointiin, jota tehdään yhteistyönä kasvun ja oppimisen toimialan, toimitilapalvelujen ja maankäytön suunnittelun, kehitysyksikön ja rahoitusjohdon kesken.

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Periaate 5. Suomen- ja ruotsinkielisten/kieliryhmien palvelujen suunnittelussa käytetään yhteneviä perusteita.

Palveluverkkosuunnittelu aloitetaan nykytilakuvauksella, joka sisältää väestörakenteen ja kehityksen tarkastelun, nykyisen palveluverkon kuvauksen, kaupunkitasoiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, yksikkökohtaiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, kaupunki- ja yksikkökohtaiset taloustarkastelut sekä tilojen laajuus ja rakennusten kuntotiedot. Tulkinnoissa huomioidaan mm. haja-asutusalueiden sivistyskeskustehtävä, saaristoalue, kaksikielisyys ja alueen maahanmuuttajaväestön osuus.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi äänestyksen jälkeen seuraavat periaatteet, joiden avulla laaditaan kasvun ja oppimisen palveluiden palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma.

Periaate 1. Kasvu ja oppiminen ovat toiminnan keskiössä.

Suunnitelmallisella palveluverkon suunnittelulla ja joustavalla aluejaolla ehkäistään alueellista eriytymistä. Laadukkaat varhaiskasvatus-, esiopetus ja perusopetuspalvelut turvataan kaikille lapsille. Tavoitteena on luoda lasten tarpeisiin vastaava palveluverkko, jossa varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelujen järjestämisen käyttötaloudesta vähintään puolet kohdistuu ydintehtävän toteuttamiseen eli kasvun, opetuksen ja tuen henkilöstömenoihin. Palveluverkkosuunnitelma tukee näin myös henkilöstön saatavuutta.

Periaate 2. Palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvu- ja opinpolun muodostumista.

Opinpolun ennakointi mahdollistaa ehyen kasvupolun, jolloin lapsen opinpolkua ja opinpolun aikaisia siirtymiä voidaan huomioida lapsilähtöisesti maantieteellisen palvelualueen sisällä. Esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen voi mahdollisuuksien mukaan järjestää koulujen tiloissa ja palvelualueet ovat oppilaaksiottoalueita laajempia. Sidosryhmien kanssa tehtävällä yhteistyöllä voidaan vaikuttaa palvelukokonaisuuteen. Huomioitava on mm joukkoliikennetkaisu, tarpeiden mukainen kaavoitus sekä rakentamishankkeiden rytmitys.

Periaate 3. Palveluverkko muodostuu toimivista ja taloudellisista

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

yksiköistä.

Lasten määrän ennusteiden mukaisesta laskusta huolimatta koulutuksen järjestäjän on tarjottava kuntalaisille pedagogisesti laadukasta palvelua. Tämä on mahdollista tilojen tarkoituksenmukaisella, taloudellisella ja tehokkaalla käytöllä. Palveluverkkoselvityksen tavoitteena on siirtyä pysyviin tila- ja sijaintiratkaisuihin, jossa oppilaaksiottokriteerit ja palveluverkonlinjaukset synkronisoidaan. Tilat suunnitellaan muuntojoustaviksi. Oppilaaksiottokriteerien ja palveluverkkosuunnittelun linjaukset synkronoidaan keskenään toimiviksi.

Periaate 4. Palveluverkon suunnittelu perustuu tietoon.

Palveluverkon suunnittelun lähtökohtana ovat tulevat lapsi- ja esi- sekä perusopetuksen oppilasmäärät ja -ennusteet. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan ennalta sovittua aluejakoa ja lähtötietoja käyttäen. Palveluverkkosuunnittelu perustuu monitahoarviointiin, jota tehdään yhteistyönä kasvun ja oppimisen toimialan, toimitilapalvelujen ja maankäytön suunnittelun, kehitysyksikön ja rahoitusjohdon kesken.

Periaate 5. Suomen- ja ruotsinkielisten/kieliryhmien palvelujen suunnittelussa käytetään yhteneviä perusteita.

Palveluverkkosuunnittelu aloitetaan nykytilakuvauksella, joka sisältää väestörakenteen ja kehityksen tarkastelun, nykyisen palveluverkon kuvauksen, kaupunkitasoiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, yksikkökohtaiset lapsi- ja oppilasmäärätiedot, kaupunki- ja yksikkökohtaiset taloustarkastelut sekä tilojen laajuus ja rakennusten kuntotiedot. Tulkinnoissa huomioidaan mm. haja-asutusalueiden sivistyskeskustehtävä, saaristoalue, kaksikielisyys ja alueen maahanmuuttajaväestön osuus.

Wilhelmiina Eskola esitti, Sami Rynäsen kannattamana, että periaate 2 muutetaan muotoon: ”Palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvu- ja opinpolun muodostumista
Opinpolun ennakointi mahdollistaa ehyen kasvupolun, jolloin lapsen opinpolkua ja opinpolun aikaisia siirtymiä voidaan huomioida lapsilähtöisesti, pitäen kuitenkin kiinni lähikouluperiaatteesta ja koulukohtaisista oppilaaksiottoalueista. Lapselle voidaan tarjota myös toista lähikoulua eri oppilaaksiottoalueella, mutta päätös siirtymisestä on vanhempien ja perustuu vapaaehtoisuuteen.

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen voi mahdollisuuksien mukaan järjestää koulujen tiloissa. Sidosryhmien kanssa tehtävällä yhteistyöllä voidaan vaikuttaa palvelukokonaisuuteen. Huomioitava on mm. joukkoliikennetarkaisut, tarpeiden mukainen kaavoitus sekä rakentamishankkeiden rytmitys.”

Kaupunginjohtajan esitys voitti äänestyksessä Eskolan esityksen äänin 7 (Holmström Johnny, Lund Bodil, Puromies Eeva, Servin Kevin, Uski Nina, Välimäki Markku, Wiitakorpi Jorma) – 6 (Blomqvist-Valtonen Elin, Eskola Vilhelmiina, Ryyänen Sami, Sigfrids Frida, Valasti Matti, Söderberg Johan).

Kaupunginhallitus 17.06.2024 § 187

Valmistelu ja lisätiedot

Sivistysjohtaja Sari Gustafsson, Kaupunkikehitysjohtaja Dan Mollgren, Toimitilajohtaja Mikko Silvast ja Rahoitusjohtaja Henrik Rainio, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Palveluverkkoselvityksessä ja -suunnittelussa luodaan pysyvä, monipuolisesti ja pitkäjänteisesti käytettävä malli palveluiden tuottamiseksi. Tasavertaisuuden takaamiseksi on tärkeää tunnistaa palvelutarpeiden ja -tarjonnan muutokset varhain ja reagoida niihin ennakoivasti.

Palveluverkkoselvitys- ja suunnittelu perustuu monitahoarviointiin, jota tehdään yhteistyönä kasvun ja oppimisen toimialan, toimitilapalveluiden ja maankäytön suunnittelun, kehitysyksikön ja rahoitusjohdon kesken. Palveluverkkohanketta ohjaa kaupunginhallitus.

Projektiryhmän kokoonpano

Kasvu ja oppiminen: Sivistysjohtaja Sari Gustafsson, varhaiskasvatusjohtaja Leila Nyberg, perusopetus – ja lukiokoulutusjohtajat Jari Kettunen ja Rikard Lindström, hallintopäällikkö Mervi Tuominen, suunnittelija Linda Karlsson

Kaupunkikehitys: Kaupunkikehitysjohtaja Dan Mollgren, yleiskaavapäällikkö Maija-Riitta Kontio

Toimitilapalvelut: Toimitilajohtaja Mikko Silvast, kaupunginarkkitehti Markku Partanen, rakennuttajapäällikkö Tommi Mikkeli

Talous- ja rahoitus: Rahoitusjohtaja Henrik Rainio, controller Sari Klenberg

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Kehitys ja digitalisaatio: Kehitysjohtaja Charlotta Grönqvist, kehityspäällikkö Mervi Makkonen

Projektiryhmä on kokoontunut joka toinen viikko, tarvittaessa tiheämmin, ja selvitystyön etenemisestä on tiedotettu kasvun- ja oppimisen lautakunnassa, koulutusjaostoissa, kaupunkikehityslautakunnassa ja kaupunginhallituksessa 13.3., 27.3. ja 19.4.2024. Suunnittelun pohjana ovat strategiset periaatteet ja linjaukset. Palveluverkon periaatteet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 8.4.2024 ja 15.5. järjestettiin valtuuston iltakoulu, jossa kerrottiin tarkemmin palveluverkon nykytilankuvauksesta. Myös Kasvun ja oppimisen lautakunnalle sekä jaostoille järjestettiin aiheesta iltakoulu 16.5.

Palveluverkon nykytilan kuvaus, josta muodostetaan seuraavassa vaiheessa perusskenaario, on kaupunginhallituksen kokouksessa 17.6.2024. Kasvun ja oppimisen toimialan palveluverkkoselvityksen ja tulevaisuuden palveluverkkosuunnitelman laatimisesta vuoden 2024 aikana on päätetty Porvoon kaupungin talousarviossa 2024. Tavoitteena on synkronoida suunnitelma talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelmaan sekä talousarvioon 2025 suunnitteluvuosineen.

Palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman laatiminen noudattaa seuraavia vaiheita:

1. Periaatteiden määrittäminen ja hyväksyminen
2. Palveluverkon nykytilan selvitys ja hyväksyminen
3. Palveluverkkosuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen
4. Toimeenpanopäätökset

Palveluverkon nykytilan selvityksen tuloksena saadaan kattava kuva tämänhetkisestä palveluverkosta:

- Kaavoitus, joukkoliikenne, väestönkehitys
- Nykyisen palveluverkon kuvaus (kohteet, kapasiteetti, lapsi- ja oppilasmäärät, toiminnalliset havainnot)
- Palveluverkon kiinteistöjen tekninen nykytila (laajuudet, kuntoluokat, omistusmuodot, investointitarpeet)
- Taloudellinen nykytila (käyttökustannukset, ylläpitokustannukset)
- Johtopäätökset nykytilasta (ylätason huomioidut palvelukapasiteetista ja toiminnallisuudesta, alustava esitys palvelutilojen kehittämistarpeista)

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Havainnot nykytilasta, koulut

- Osaa kouluista käytetään tällä hetkellä yli kapasiteetin, etenkin ruotsinkielisissä kouluissa: yli puolessa ruotsinkielisen perusopetuksen yksiköistä täyttöaste on yli sadan prosentin. Myös suomenkielisessä perusopetuksessa muutamassa koulussa on oppilaita yli kapasiteetin.
- Vapaata kapasiteettia on etenkin kauempana keskustasta sijaitsevilla kohteilla, mutta myös keskustan alueella.
- Rakennuskanta on pääosin hyvässä tai tyydyttävässä kunnossa. Kouluissa on käytössä moduuli- tai muita tilapäisratkaisuja, joista on tavoitteiden mukaista luopua pitkällä aikavälillä, ja siirtyä pysyvien tilojen käyttöön.
- Vuotuisten kustannusten keskiarvo oppilasta kohden on noin 11 900 €. Suuremmilla oppilaskohtaisilla kustannuksilla erottuvat pääosin pienemmät yksiköt.

Havainnot nykytilasta, päiväkodit

- Noin puolissa nykyisistä päiväkodeista on tällä hetkellä lapsia enemmän, kuin päiväkodin kapasiteetti sallisi.
- Varhaiskasvatuksen rakennukset ovat pääosin hyvässä tai tyydyttävässä kunnossa. On kuitenkin myös muutamia kohteita, jotka ovat välttävissä tai heikossa kunnossa.
- Vuotuisten kustannusten keskiarvo lasta kohden on noin 14 100 €. Suuremmilla kustannuksilla erottuvat etenkin pienemmät, alle sadan lapsen yksiköt, sekä suurin osa elinkaarikohteista.

Seuraavana työvaiheena on palveluverkon suunnitteluvaihe, jossa selvitetään mahdolliset kehitysskenaariot. Skenaariotyöskentelyssä verrataan nykyistä palvelukapasiteettia palvelutarpeen kehitykseen. Palveluverkkosuunnittelun osana toteutetaan myös lapsivaikutusten arviointeja. Potentiaalisimpia skenaarioita vertaillaan ja optimoidaan valituilla muuttujilla kaupungin palautteen pohjalta. Tämän jälkeen tulokset raportoidaan ja kehitetään yhdessä projektiryhmänryhmän kanssa. Lopputuloksena syntyy valmis palveluverkkosuunnitelma, jota esitellään päättäjille ja kuntalaisille, sisältäen ehdotuksen valittavaksi skenaarioksi.

Liite

Porvoon palveluverkkoselvitys, nykytilan kuvaus

vt. Kaupunginjohtaja
Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi Porvoon palveluverkon nykytilan kuvauksen.

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti merkitä tiedoksi Porvoon palveluverkon nykytilan kuvauksen.

Kaupunginhallitus 24.06.2024 § 200

Skenaariot ovat osa palveluverkkosuunnittelua.

Palveluverkkosuunnitelma laaditaan palveluverkkoselvityksen jälkeen ja sen pohjalta. Se mitä selvitetään ja mitä tietoja suunnittelussa käytetään, on etukäteen määritelty palveluverkkosuunnittelun periaatteissa, jotka ovat päätetty kaupungin hallituksessa 8.4.2024.

Skenaarioiden lähtötiedot muodostuvat lapsimääräennusteesta, täyttöastetavoitteesta ja palveluverkkoselvityksen ilmenneistä tiedoista nykytilankuvauksesta. Skenaarioiden suunnittelu toteutetaan pohjautuen todennäköisimpään lapsimääräennusteeseen ja muodostetaan tarkastelupisteet viiden vuoden välein. Palveluverkkoa suunnitellaan palvelualueittain. Skenaariot ovat tapa kuvata vaihtoehtoisia ratkaisuja ja tulevaisuuksia erilaisin edellytyksin.

Palvelualueet ovat nykyisiä oppilaaksiottoalueita laajemmat ja myös tämä on päätetty periaatteena kaupungin hallituksessa 8.4.2024. Etenkin periaate 2, palveluverkko tukee ehyen ja yhtenäisen kasvun ja opinpolun muodostumista, on hyvin merkittävä skenaarioiden suunnittelussa. Opinpolun ennakointi tehdään palvelualueen sisällä sopivien ryhmien muodostamiseksi. Palvelualueella on joustavuuden takia useita päiväkoteja ja kouluja, joten aluejako on nykyisiä oppilaaksiottoalueita laajempi. Lasten sijoittumista voidaan tarkastella eri palvelualueiden välillä. Lähikouluperiaate toteutuu edelleen lain mukaisesti siten, että koulutuksen järjestäjä osoittaa tulevalle oppilaalle lähikoulun koulupolun alkaessa. Palveluverkko suunnitellaan siten, että sen avulla varmistetaan lapselle ehyt ja yhtenäinen opinpolku. Tavoitteena on vähentää Porvoon kaupungin palveluverkosta johtuvia lapsen opinpolun aikaisia siirtymiä. Siirtymät toteutetaan pääsääntöisesti nivelvaiheissa.

Skenaariot valmistuvat syksyllä 2024 ja vasta niiden valmistuttua on mahdollista tehdä päätöksiä toimenpiteistä. Nyt päätetään vasta tavasta kuvata eri vaihtoehtoja.

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Suunnitelluiden palvelualueiden jaottelu skenaarioissa on seuraava;

Suomenkieliset koulut

- Itäinen palvelualue; nykyiset koulut: Kevätkummun, Epoon, Ilolan, Keskuskoulun ja Huhtisen oppilaaksiottoalueet. Yläkoulu Linnajoen koulu.
- Läntinen palvelualue; nykyiset koulut; Hinthaaran, Kulloon, Tolkkisten, Hamarin, Peipon ja Jokilaakson oppilaaksiottoalueet. Yläkoulu Pääskytien koulu.
- Albert Edelfeltin (yhtenäiskoulu, pienryhmät) koulun palvelualue

Ruotsinkieliset koulut

- Itäinen palvelualue; nykyiset koulut: Kvarnbackens, Vårberga, Sannäs ja Grännäs oppilaaksiottoalueet. Yläkoulu Lyceiparkens skola.
- Läntinen palvelualue; nykyiset koulut: Strömborgska (yhtenäiskoulu), Eklöfska, Hindhår ja Kullo oppilaaksiottoalueet

Päiväkodit: nykyisten palvelualueiden mukaan, joita on ollut kolme

- Keskusta- ja pohjoinen palvelualue
- Itäinen alue ja itäinen haja-asutusalueen palvelualue
- Läntinen alue ja läntinen haja-asutusalueen palvelualue

Skenaarioiden arviointi perustuu palveluverkon sisältämien kiinteistöjen vertailuun, palveluverkkovaihtoehtojen vertailuun ja eri lapsimäärätoteumien huomiointiin, herkkyytarkasteluun.

Alustavat vaihtoehtoiset skenaarioiden määrittelytavat;

Perusskenaario 0: toiminnallisuuden tasavertaistaminen

1. Ei supistuksia
2. Uusia peruskorjauksia ja parannuksia, väliaikaistiloista luopuminen, uusia liikuntasaleja (esim. 2 kpl)
3. Uudet palvelualueet käytössä
4. Kohteiden toiminnallisuuden tasavertaistaminen
5. Ei rakenteellisia ratkaisuja, säästöpaino henkilöstökuluihin
6. Ei saavuteta taloudellisia tavoitteita (Talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelma)
7. Opetuksen laadun panostuksiin ei yhtä hyvää mahdollisuutta

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Skenaario 1: toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja maltillinen toiminnan tehostaminen

1. Lieviä supistuksia; suurin osa yksiköistä säilyy
2. Perusparannuksia maltillisesti, väliaikaistiloista luopuminen
3. Uudet palvelualueet käytössä, ryhmien joustava tasaaminen
4. Kohteiden toiminnallisuuden tasavertaistaminen jäljelle jääville kohteille
5. Rakenteellisia ratkaisuja maltillisesti, tiivistämistä ja optimointia
6. Taloudellisia tavoitteita mahdollista saavuttaa esim. noin 3-5 miljoona pitkällä aikavälillä 15 vuoden sisällä (2040 mennessä). Talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelman tavoitteet.)
7. Opetuksen laatuun panostuksia

Skenaario 2: toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja laajempi toiminnan tehostaminen

1. Radikaalia supistamista, tiivistämistä ja optimointia
2. Väliaikaistiloista luopuminen ja palvelutarpeeseen vastaaminen, toiminnallinen tasavertaisuus jäljelle jääville yksiköille
3. Uudet palvelualueet käytössä, ryhmien joustava ja määrätietoinen tasaaminen jatkuvana prosessina (koulupolun alku)
4. Toiminnan laajempi tehostaminen, enemmän yksiköitä yhdistävää täydennys- tai uudisrakentamista tarvittaessa.
5. Runsaasti rakenteellisia ratkaisuja pitkällä aikavälillä
6. Taloudelliset tavoitteet saavutetaan hyvin ja ennakoiden lapsimäärän radikaali lasku, esim. noin 6-8 miljoonaa euroa 15 vuoden sisällä
7. Opetuksen laatuun panostuksia.

Skenaariotarkasteluja voidaan tarkastaa lopullisissa toimenpanopäätöksissä ja ne antavat mahdollisuuden joustavaan tarkasteluun lapsimäärän toteutumisen mukaan. Herkkyystarkastelu viittaa juuri tähän joustavuuteen, eli siihen, miten ennustetta tulkitaan maksimaalisesti tai muilla tavoin.

Syksyllä toteutetaan toinen lapsivaikutusten arviointi lapsille, huoltajia osallistetaan avoimessa tilaisuudessa ja KasvOn henkilöstöä kuullaan kyselytutkimuksella. Syksyllä järjestetään myös toinen iltakoulu valtuustolle. Lautakuntia ja jaostoja kuullaan kh:n päättämän prosessin mukaisesti.

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

Skenaariovaiheen raportoinnin keskeisimmät sisällöt ovat: analyysi ja esitys palvelutilojen keskittämisen- ja kehittämistarpeista, skenaarioiden kuvaus, skenaarioiden arviointi ja vertailu sekä ehdotus valittavasta skenaariosta. Skenaarioihin liitetään lisäksi niiden toteuttamista tukevia kriteerejä, mutta ne johdetaan vasta skenaarioiden valmistuttua. Kriteereillä tarkoitetaan määrällisiä reunaehtoja, joilla kyseinen skenaario voidaan toteuttaa ja joilla skenaarioiden hyödyt voidaan saavuttaa. Tällaisia määrällisiä reunaehtoja ovat esimerkiksi ryhmäkoko, yksiköiden määrä, käytettävissä olevat toimintakulut ja henkilöstöresurssit.

Ohjausryhmänä kaupunginhallitus päättää eri skenaarioiden rakentamisen ja muotoilun linjauksista. Linjausten avulla eri skenaarioita lähdetään rakentamaan kh:n 8.4.2024 hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti.

Skenaarioiden lopullinen käsittely ja päätökset skenaarioiden sisällöistä ja valittavasta vaihtoehdosta tehdään kaupunginhallituksessa lokakuussa ja palveluverkkoratkaisu kaupunginvaltuustossa 30.10. Toimenpiteet ja ehdotukset tulevat näin ollen osaksi vuoden 2025 talousarviota. Syksyllä 2024 tehtyjä päätöksiä voidaan toimeenpanna myös suunnitteluvuosina (2026-2027) ja skenaarioiden tarkasteluajanjaksolla myöhemminkin.

vt. Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että palveluverkon suunnittelua jatketaan valmistelemalla edellä kuvatut kolme eri skenaariota, joiden pohjalta tehdään tulevana syksynä varsinainen palveluverkkoratkaisu.

Elin Blomqvist-Valtonen esitti, että asia palautetaan uuteen valmisteluun jota Frida Sigfrids kannatti.

Päätös

Kaupunginjohtajan esitys hävisi äänestyksessä äänin 6 (Markku Välimäki, Vilhelmiina Eskola, Jorma Wiitakorpi, Matti Valasti, Nina Uski, Sami Ryyänen) – 7 (Kevin Servin, Johan Söderberg, Elin Blomqvist-Valtonen, Johnny Holmström, Bodil Lund, Frida Sigfrids, Eeva Puromies) Elin Blomqvist-Valtonen esitykselle.

Kaupunginhallitus päätti äänestyksen jälkeen palauttaa asian uuteen valmisteluun.

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

97/12.00.01/2024

Valmistelu ja lisätiedot

sivistysjohtaja Sari Gustafsson, hallintopäällikkö Mervi Tuominen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Kasvun ja oppimisen toimiala on ollut palveluverkkotyön valmistelussa aktiivinen osapuoli yhdessä muiden toimialojen kanssa. Kasvun ja oppimisen toimialan vastuulla on Porvoon kaupunkistrategian mukaan ehyen kasvunpolun varmistamisen toiminnallisesti järkeväksi ja tuottavuudeltaan tarkoituksenmukaiseksi. Pedagoginen ja kasvatuksellinen osuus palvelujen järjestämisessä on kasvun ja oppimisen toimialan vastuulla.

Kasvun ja oppimisen lautakunta on antanut lausuntonsa palveluverkon muodostamisen periaatteisiin kokouksessaan 29.2.2024. Lautakunnalle on annettu tilannekatsaus palveluverkkosuunnitelman etenemisestä jokaisessa kevään 2024 kokouksessa sekä järjestetty oma iltakoulu palveluverkon nykytilaan liittyen.

Palveluverkon suunnittelu on edennyt skenaariovaiheeseen, jossa esitetään kolme erilaista vaihtoehtoa palveluiden järjestämiseksi tulevaisuudessa. Skenaariot perustuvat lapsimääräennusteeseen, palveluverkkoselvityksen nykytilankuvaan ja kaupunginhallituksen 8.4.2024 hyväksymiin palveluverkon periaatteisiin. Skenaarioiden avulla pyritään löytämään ratkaisu, joka turvaa opetuksen ja kasvatuksen laadun, vastaa lapsimäärän muutoksiin, tehostaa palveluiden tuotantoa ja on taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Skenaarioita tarkastellaan palvelualueittain (palveluverkon periaatteet, 8.4.2024).

Kukin skenaario sisältää erilaisia toimenpiteitä, jotka vaikuttavat palveluverkon rakenteeseen, palvelutilojen määrään ja laatuun, ryhmäkokoihin, henkilöstöresursseihin ja toimintakuluihin. Skenaarioiden vaikutuksia arvioidaan sekä taloudellisesti että pedagogisesti.

Skenaariot ovat seuraavat:

Skenaario 0: toiminnallisuuden tasavertaistaminen

- Skenaariossa ei tehdä supistuksia palveluverkkoon, nykyisiä tiloja ylläpidetään ja tarvittaessa tehdään toiminnallisia parannuksia esim. liikuntatilojen osalta. Väliaikaistiloista

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

luovutaan. Mukana tiloissa on myös sivistyskeskuksia ja kaksikielisiä ratkaisuja sekä muita monimuotoisia ratkaisuja.

- Skenaarion mukaisilla toimilla ei todennäköisesti saavuteta taloudellisia tavoitteita, sillä suurempi määrä kohteita lisää korjaus-, ylläpito- ja toimintakustannuksia enemmän kuin muissa skenaarioissa.

Skenaario 1: toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja maltillinen toiminnan tehostaminen

- Skenaariossa tehdään joitain supistuksia palveluverkkoon. Esimerkiksi vanhemman tai pienemmän yksikön toiminta voidaan siirtää osaksi toista yksikköä. Tarvittaessa tehdään laajennusinvestointeja. Palveluverkossa säilyviä tiloja ylläpidetään. Väliaikaistiloista luovutaan. Mukana tiloissa on myös sivistyskeskuksia ja kaksikielisiä ratkaisuja sekä muita monimuotoisia ratkaisuja.
- Skenaarion mukaisilla toimilla mahdollistetaan taloudellisesti jonkin verran tehokkaampi palveluverkko, kun kohteita on verkossa vähemmän. Tämä skenaario antaa paremman mahdollisuuden kuin skenaario 0 priorisoida henkilöstökustannuksia ja muita taloudellisia tavoitteita enemmän kuin sisäistä vuokraa.

Skenaario 2: toiminnallisuuden tasavertaistaminen ja laajempi toiminnan tehostaminen

- Skenaariossa tehdään laajempia supistuksia palveluverkkoon. Esimerkiksi yksiköitä voidaan yhdistää olemassa olevaan tai uuteen rakennukseen. Yksiköiden määrä on palveluverkossa pienempi, ja yksiköt suurempia kuin skenaariossa 1. Tarvittaessa tehdään laajennus- tai uudisrakennusinvestointeja. Palveluverkossa säilyviä tiloja ylläpidetään. Väliaikaistiloista luovutaan. Voi sisältää luovia monimuotoisia ratkaisuja. Tavoitteena yhtenevämpi yksikkökoko ja tasavertainen ryhmäkoko.
- Skenaarion mukaisilla toimilla mahdollistetaan taloudellisesti selvästi tehokkaampi palveluverkko, kun kohteita on verkossa edelleen vähemmän. Tämä skenaario tarjoaa parhaat mahdollisuudet asettaa henkilöstökustannukset etusijalle sisäiseen vuokraan nähden ja saavuttaa taloudelliset tavoitteet. Opetusresurssit jaetaan tasaisemmin ryhmäkoon paremman yhtenevyyden ansiosta.

Skenaariot ovat vielä suunnitteluvaiheessa ja niiden tarkemmat sisällöt ja kustannuslaskelmat valmistuvat syyskuun loppuun

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

mennessä. Yksiköihin tehtävien muutoksien lisäksi skenaarioissa tutkitaan mahdollisuuksia esimerkiksi koulujen tulevan ylikapasiteetin hyödyntämiseen varhaiskasvatuksen käyttöön, sekä muihin joustaviin käyttöratkaisuihin olemassa olevien tilojen osalta.

Skenaarioista järjestetään sidosryhmille kuulemisia ja tiedotustilaisuuksia sekä lapsivaikutusten arviointi syksyn aikana. Lautakunta saa skenaarioraportin käsiteltäväkseen lokakuussa ja antaa siitä lausuntonsa kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallitus päättää valittavasta skenaariosta lokakuussa ja esittää sen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi marraskuussa. Skenaarioista voidaan valita jokin vaihtoehto täydentyneenä tai hieman muuttuneena, kuten joukkoliikennetarkistuksessa tai Kokonimen tarkistuksessa. Erilaiset tarkistukset tarkoittavat erilaisia taloudellisia tarkistuksia.

Sivistysjohtaja

Lautakunta hyväksyy skenaarioiden kolme alkumäärittelyä. Lautakunnan hyväksymät skenaarioiden kolme alkumäärittelyä viedään tiedoksi koulutusjaostoille ja edelleen kaupunginhallitukselle. Varsinaiset skenaariot valmistellaan kaupunginhallituksen hyväksymän ja linjaaman aikataulun mukaisesti.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Lautakunta hyväksyi skenaarioiden kolme alkumäärittelyä. Lautakunnan hyväksymät skenaarioiden kolme alkumäärittelyä viedään tiedoksi koulutusjaostoille ja edelleen kaupunginhallitukselle. Varsinaiset skenaariot valmistellaan kaupunginhallituksen hyväksymän ja linjaaman aikataulun mukaisesti.

Lautakunta lisäsi päätökseensä yksimielisen lausunnon:

Kasvun ja oppimisen lautakunta pitää tärkeänä, että skenaariot joita käytetään jatkotyöskentelyn pohjana ovat joustavia ja niiden pohjalta on mahdollista löytää myös uusia ja uudenlaisia tarkistuksia. Pohjana on kolme skenaariota, mutta niitä työstettäessä voi syntyä skenaario, joka yhdistelee eri tavoin näitä. On tärkeää supistamisen lisäksi tuoda esiin vahvemmin myös optimointi. On tarpeellista myös huomioida vahvasti se, että päätöksiä tehdessä tarkastellaan, miten oppilasennusteet ovat toteutuneet ja määrittää toimenpiteet sen

Kaupunginhallitus	§ 47	06.02.2024
Kaupunginhallitus	§ 112	08.04.2024
Kaupunginhallitus	§ 187	17.06.2024
Kaupunginhallitus	§ 200	24.06.2024
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 138	08.08.2024

mukaan.

Skenaarioita rakennettaessa on tärkeää avata tunnuslukuja ja varmistaa, että luvut ovat oikeita ja läpinäkyviä. Eri rakennuksissa on erilaisia rahoitusmalleja ja tietoisuus tästä on oltava kaikilla. Kaikkien on voitava luottaa siihen, että prosessi on neutraali ja sen pohjalta tehdään skenaariomallit ja myöhemmin päätökset. Skenaarioissa on huomioitava kaikki viisi päätettyä periaatetta.

Palveluverkon nykytilanteen kuvauksessa on kerrottu jo tehdyt päätökset ja niin sanotusti putkessa olevat kohteet. Näihin päätöksiin ei skenaarioissa tule palata vaan ne tulee toteuttaa talousarvion ja tatutan päätösten mukaisesti.

Skenaarioissa opetuksen laadun ja pedagogisten sekä sosiaalisten näkökulmien tulee olla vahvasti mukana, oppilaan edun mukaiset päätökset perustuvat kokonaisuuteen, joissa katsotaan niin pedagogisia, sosiaalisia kuin taloudellisia näkökulmia ja näiden kaikkien tulee olla skenaariomalleissa mukana. Kriteerit tarkentuvat myöhemmin ja lautakunta katsoo, että sillä tulee olla oikeus lausua myös kriteereistä työn seuraavassa vaiheessa.

Pykälä tarkastettiin heti.

Kasvun ja oppimisen
lautakunta

§ 139

08.08.2024

Ajankohtaiset asiat

Kasvun ja oppimisen lautakunta 08.08.2024 § 139

1. Keskustan ja Omenatarhan päiväkodin tilanne

2. Stömborgska skolan väliseinät

Sivistysjohtaja
Merkittään tiedoksi.

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

Kasvun ja oppimisen
lautakunta

§ 140

08.08.2024

Seuraava kokous

Kasvun ja oppimisen lautakunta 08.08.2024 § 140

Kasvun ja oppimisen lautakunnan seuraava pidetään
22.8.2024.

Sivistysjohtaja:

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee tiedoksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsi tiedoksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 136, § 137, § 138, § 139, § 140

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.